

Vedlegg 1: Tverrfaglig kontroll ved cystisk fibrose – Fysioterapi

Sjekkliste for fysioterapifaglig gjennomgang og dokumentasjon

Aktuelt: Type kontroll, deltakere, sist gjennomgang. Sykehistorie.

Opplysninger fra anamnese

- Sosialanamnese. Forutsettes kjent eller innhentes ved behov
- Lunger og luftveier: Allmenntilstand, symptomer og tegn
- Fysisk funksjon: Funksjonsnivå.
 - o Utholdenhet og arbeidstoleranse
 - o Bevegelighet og muskulær balanse i thorax og columna
- Oppfatning av egen situasjon: Utfordringer i hverdagen. Hovedproblem.
 - o Innsikt og bevissthet – egenvurdering
 - o Forventninger og mål, håp, motivasjon

Kartlegging av behandling og behandlingsplan

- Innhold og dosering, løsninger og rutiner
- Behandling med hjelp/tilsyn, eller egenbehandling
- Grad av etterlevelse

Kartlegging av status, behov og forutsetninger

Kliniske undersøkelser og observasjoner

Lunger og luftveier: Funn, symptomer og tegn

- Respirasjon: Pustemønstre og pustearbeid
- Bronkialsekret: Slim og slimproblematikk: Slimlyder (hørbare, stetoskopi), palpabelt slim, slimets lokalisasjon, slimmengde og slimets karakteristika. Hoste og hostekontroll
- Ferdigheter og egenmestring: Utførelse av pustemåter, teknikker og behandling

Fysisk funksjon: Kroppsholdning og funksjonsnivå

- Bevegelighet i thorax og columna
- Arbeidskapasitet/arbeidstoleranse

Tilleggsundersøkelser/tester

- Bakteriologi
- Lungefunksjonsundersøkelser/spirometri, LCI. Obstruksjonsgrad og grad av ev. perifer tiltetting
- Bildediagnostikk: Rtg. thorax/HRCT- thorax
- Pulsoximetri og blodgasser

- Komplikasjoner, komorbiditeter
- CPET/gangtest
- Ernæringsstatus, energibalanse, energibehov

Praktisk gjennomgang og vurdering av respons. Justering og innlæring

- Utprøving av behandling, rekkefølge og sammensetninger
 - o Saltvannsinhalasjon, teknikker og sammensetning, ev. bruk av fysisk aktivitet/trening som del av behandlingen
 - o Vurdering av respons på behandling og tiltak
 - o Vurdering av behov, drenasjebehov (ml)
 - o Vurdering av ferdigheter og egenmestring
 - o Individuell tilpasning av behandling iht. behov og målsetting
 - o Innlæring og automatisering - egenmestring og mestringstillit
- Målsetting for behandling og læreprosess
- Forslag til optimalisert behandling og tiltak, sammensetning, rekkefølge og dosering
- Informasjon, og dialog om behandling og løsninger, behandlingsplan

Sammenfatning og vurdering av: Kartlegging, funn, respons

- Opplysninger fra anamnese
- Kliniske undersøkelser og observasjoner
- Tilleggsundersøkelser og tester
- Respons i prøvebehandlinger
- Status lunger og luftveier og fysisk funksjon. Forutsetninger, behov, og ferdigheter
- Grad av samsvar mellom sammenfatning, informasjon fra lokale fysioterapeuter, ev. manuell terapeut, tverrfaglig team, og pasientens egen oppfatning

Vurdering og anbefalinger

- Behov og målsetting for behandling og læring, fysisk aktivitet/trening
- Anbefalinger for behandling, dosering og tiltak
- Forslag til oppfølging
-

Kilde: Sjekkliste bygger på kvalitetsutviklingsprosjekter i regi av NFF:

- Kvalitet i Fysioterapi: Undersøkelse og testing av pasienter med CF (Gursli S. -94).
- Utvikling av standarder i Fysioterapi: Standard i lungefysioterapi til pasienter med cystisk fibrose (Gursli et al -96)
- Sjekkliste sist revidert 2022

Litteratur:

- Gursli, S., *Lungefysioterapi - en dynamisk prosess*. 1 utg. 2005, Oslo: Unipub forlag.
- *Aktivitetshåndboken-Fysisk aktivitet i forebygging og behandling. Kap.19 Cystisk fibrose*
<https://www.helsedirektoratet.no/veiledere/aktivitetshandboken/>